

SORULARLA BÜYÜYÖRÜZ

En güzel sohbetler iyi bir soruyla başlar.

—
Çocuk
Eğitimi
—

DR. ÖZGÜR BOLAT

PELİN KÜÇÜKOĞLU

Eğitim bilimci **Dr. Özgür Bolat**, Boğaziği Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, Türk Eğitim Vakfı ve Fulbright bursuyla Harvard Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde yüksek lisans yaptı. Doktora derecesini Cambridge Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden aldı. Doktorasının bir yılını MIT Sloan School of Management'ta geçirdi ve bu sırada MIT Liderlik Merkezi'nde araştırmacı olarak çalıştı. Uluslararası bir konferansta "En İy Genç Araştırmacı" dln aldı. zgr Bolat, řu anda, kurmuş olduğu Anne Baba Okulu'nda ve ğretmen Akademisi'nde eğitimler vermektedir. Aynı zamanda Parentwiser mobil uygulamasıyla da ülkemize Kişiye zg Çocuk Yetiştirme Rehberi'ni kazandırmıştır. zgr Bolat, Türk Eğitim Vakfı ve Tema Vakfı'nda müteveli yesi ve HelpZone Derneği'nde yönetim kurulu üyesidir.

www.ozgurbolat.com.tr

www.parentwiser.com.tr

Pelin Küçükoğlu, Sabancı Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun olduktan sonra sanayi ve uluslararası ticaret alanında faaliyet gösteren aile şirketinde yöneticilik görevine başladı. Halen bu görevinin yanı sıra zgr Bolat ekibiyle eğitim alanında çalışmalarına devam etmektedir.

SORULARLA BÜYÜYORUZ

DR. ÖZGÜR BOLAT

PELİN KÜÇÜKOĞLU

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTABI

Beni Ödülle Cezalandırma

SORULARLA BÜYÜYORUZ

Yazan: Dr. Özgür Bolat / Pelin Küçükoğlu

Editör: Neclâ Feroğlu

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Aralık 2021 / ISBN 978-625-8036-55-8

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Feyza Filiz

Baskı: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kâğıt San. Tic. Ltd. Şti.

15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad. No: 62/B Güneşli - Bağcılar - İSTANBUL

Tel: (212) 515 49 47

Sertifika no: 45464

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

SORULARLA BÜYÜYÖRÖZ

DR. ÖZGÖR BOLAT

PELİN KÜÇÜKOĞLU

Bu kitabı her an özlemle andığım rahmetli babama
ithaf ediyorum.

Özgür Bolat

Bu kitabı rahmetli babam Ali Küçüköğlü'na ithaf ediyorum.

Pelin Küçüköğlü

İçindekiler

Başlarken	13
1. Bölüm / Bizi birleştiren sorular.....	15
Bölüm özeti	24
Bölüm soruları	25
2. Bölüm / Her soru merakla başlar	27
Bölüm özeti	35
Bölüm soruları	37
3. Bölüm / Meraklı olmayı öğrenmek	39
Bölüm özeti	49
Bölüm soruları	51
4. Bölüm / Çocuğun merakı nasıl korunur ve beslenir?	53
Bölüm özeti	60
Bölüm soruları	61
5. Bölüm / Sorularla mutlu olmak	63
Bölüm özeti	69
Bölüm soruları	70
6. Bölüm / Güçlü sorular sormak.....	71
Bölüm özeti	81
Bölüm soruları	82
7. Bölüm / Soru sormak neden keyiflidir?	83
Bölüm özeti	90
Bölüm soruları	91
8. Bölüm / Aktif dinleme	93
Bölüm özeti	101
Bölüm soruları	102

Sonsöz.....	103
Notlar	107

Başlarken

Temelde aileleri ikiye ayırabiliriz: şekillendiren aile ve keşfeden aile. Şekillendiren ailelerin zihninde çocuğu için bir gelecek vardır ve çocuğunu bu geleceğe hazırlamak için onu “yetiştirmeye” çalışır. Yani, çocuğunu kafasındaki varış noktası olan geleceğe “yetiştiriyordur”. Bir postacının mektubu bir adrese “yetiştirmeye” çalıştığı gibi. Bu tür ebeveynler çocuğuna bolca şekillendiren öğüt, nasihat, ders, uyarı veya talimat verirler. Akış, aileden çocuğadır ve çoğu zaman çocuk olduğu gibi kabul edilmediğini düşünür.

13

Keşfeden aile tam tersidir. Kafasındaki geleceğe çocuk “yetiştirmeye” çalışmaz, çocuğuna göre bir gelecek tasarlar. Çıkış noktası gelecek değil, çocuğudur. Onun için çocuğunu keşfeder, onu tanımaya ve anlamaya çalışır. Akış aileden çocuğa değil, çocuktan aileyedir. Bir noktadan sonra da akış karşılıklı olur. Çocuk olduğu gibi kabul edildiğini hisseder ve mutlu olur. Peki, keşfeden aile nasıl olacağız?

İşte bu kitap tam olarak bunu anlatıyor. Keşfeden ailenin üç temel özelliği vardır: merak eder, soru sorar ve aktif bir şekilde dinler. Her üç özelliği de kitapta tek tek ele alacağız. Özellikle sorular üzerinde duracağız. Aileler ne tür sorular sormalı? Bir soruyu iyi yapan özellikler nelerdir? Hangi sorular keşfeder ve yakınlaştırır? Şekillendiren ailelerin ve keşfeden ailelerin soruları nasıl farklılaşır? Keşfeden sorular sormayı nasıl öğrenebiliriz?

Kitapta temel amacımız, soru sormanın öneminden bahsetmek ve keşfeden soruların temel özelliklerini anlatmak.

Kitabı okuduktan sonra; doğru, keşfeden ve yakınlaştıran sorular sormayı öğrenip çocuğunuzla güçlü bağlar kurabileceksiniz.

Ayrıca bu kitaba ek olarak, kitapta anlatılan bilgileri doğrudan hayata geçirebilmeniz amacıyla, 365 adet sorunun olduğu bir kutu hazırladık. Kutu ve elinizde bulunan kitap birbirlerini destekleyici niteliktedir. Soru kartlarını ayrıca temin edebilirsiniz. Her gün kutudan bir veya birden fazla soru çekip bu sorular aracılığıyla çocuklarınızla sohbet ederek birbirinizi keşfederken ilişkinizi de güçlendirebilirsiniz.

Haydi başlayalım!

1. Bölüm

Bizi birleştiren sorular

Sorular insanları birleştirir. İnsanları ayıran yanıtlardır.

Nobel Barış Ödüllü yazar Elie Wiesel

Gazeteci-yazar Malcolm Gladwell, ünlü *Outliers* (Çizginin Dışındakiler) kitabına, Amerika'da kurulmuş olan küçük İtalyan kasabası Roseto'nun hikâyesini anlatarak başlar.¹ Kitapta anlatıldığı gibi bu İtalyan kasabasının özelliği, burada yaşayan insanların çok sağlıklı ve uzun ömürlü olmasıdır. Dahası, bu kasabada intihar, alkol veya madde bağımlılığı vakalarına pek de rastlanmaz. Bu durumu ilk fark eden, psikosomatik tıp alanında yaptığı çalışmalarla tanınan Dr. Stewart Wolf olur. Wolf, ekibiyle birlikte bu küçük kasabanın sağlık sırrı üzerine bir araştırma yapmaya karar verir ve ilk önce kasaba sakinlerinin beslenme alışkanlıklarını araştırır.^{2,3} Tahmin ettiğinin aksine, yemeklerinin yüzde 41'i hayvansal yağlardan oluşmaktadır. Yani beslenmeleri çok da sağlıklı değildir. Üstelik kasabada obezite sorunu vardır. İnsanların egzersiz yapma alışkanlıklarının olduğu da söylemez. "Acaba sağlıklı olmalarının sebebi genetik etkenler mi?" diye düşünür. Bu soruyu yanıtlamak için, Roseto halkının başka şehirlerde yaşayan akrabalarını inceler. Gerekçenin genetik olmadığını da görür, çünkü farklı bölgelerde yaşayan akrabalarının sağlık sorunları bulunmaktadır. Kısacası, Rosetoluların sağlıklı ve uzun ömürlü olmalarında genetik, beslenme veya egzersizin etkisi tahmin edilenden daha azdır. Acaba bir insanı sağlıklı yapan en temel unsur nedir? Dr. Wolf, araştirmasında hangi bilinmeyen gerçeği ortaya koymuştur?

Şimdi düşünün ki sizi bir odaya alıyorlar. Karşınızda çok da tanımadığınız bir kişi oturuyor. Sizden istenen şey, o kişiyle 45 dakika sohbet etmeniz. Sohbetinizi kolaylaştırmak için de size bazı sorular veriyorlar. Birbirinize bu soruları sorarak sohbet edeceksiniz. Sohbet bittikten sonra dışarı çıkıyorsunuz ve başka bir odaya geçiyorsunuz. Orada da tanımadığınız başka biri var. Onunla da 45 dakika sohbet ediyorsunuz. Orada da size bazı sorular veriyorlar. Ama bu defa sorular, ilk odadaki sorulardan tamamen farklı. Aynı şekilde o sorular üzerinden sohbet ediyorsunuz. Sonra çıkışta soruyorlar: “Hangi odadaki kişiyi daha çok sevdiniz?” Hiç düşünmeden, “İkinci odadaki kişi” diyorsunuz. Acaba neden ikinci odadaki kişiyi daha çok sevdiniz? Bunun size verilen sorularla ilgisi olabilir mi? İlgisi varsa, bunlar acaba nasıl sorular?

16

Cambridge Üniversitesi’nde tıp okuduktan sonra psikanalize merak saran John Bowlby Londra’da Child Guidance Clinic’te göreve başlıyor. John Bowlby, ilk olarak hırsızlık yapan çocuklarla çalışıyor. Bu çocuklarla çalıştıkça onların ortak bir özelliğini gözlemliyor: Çocukların neredeyse yüzde 40’ı 0-5 yaş arasında ailesinden uzun süre ayrı kalmış. Hırsızlık yapmayan çocuklara baktığında ise bu oranın sadece yüzde 4 olduğunu görüyor.⁴ Çocukların bu kadar uzun süre ailelerinden uzak kalmaları, yani aileye bağlanamamaları, onları suç işlemeye itmiş. Her zaman söylediğim gibi hayatından bir şey çalınan çocuk da başkasından bir şey çalar.

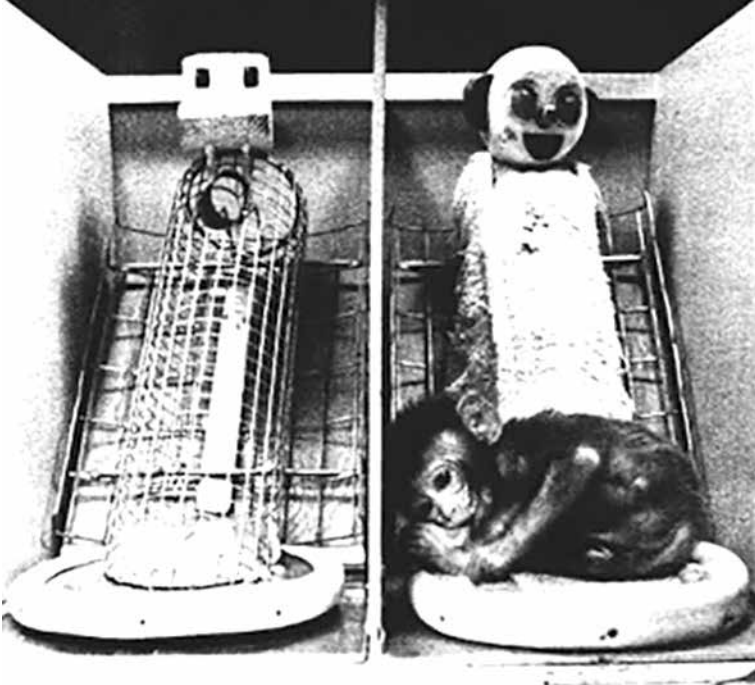
Bowlby bir şey daha gözlemliyor: Duygularını ifade edemeyen 14 çocuğu derinlemesine araştırıyor; bunlardan 12’si (yüzde 86) yine ailesinden uzak kalmış. Bowlby sorunların temelinde yatan asıl nedeni buluyor: aileden uzak kalmak. O sırada İkinci Dünya Savaşı başlıyor ve çocuklar ailelerinden alınıp Londra dışına yerleştiriliyor. Bowlby de ayrılıkların sonuçlarını bildiği için bu uygulamaya karşı çıkıyor. “Çocukları

ailelerinden ayırırsanız, çocuklar sevgisiz büyür ve bu da onlarda travmalara yol açar” diyor. Savaş sonrasında ailelerinden ayrılmak zorunda bırakılan çocukları incelediğinde, ayrılığa bağlı birçok (gelişimsel) travma gözlemliyor. Yani, Bowlby haklı çıkıyor.

Fiziksel beslenme mi duygusal beslenme mi?

Bowlby'nin fikirleri o zamanlar çok da kabul görmüyor. Düşünsenize, davranışsal psikolojinin en güçlü olduğu dönemde, Bowlby, çocuklardaki sorunların temelinde yatan şeyin “sevgi” olduğunu söylüyor. Bunun üzerine Bowlby gözlemlerini daha bilimsel bir kurama oturtmak için etolojiye (hayvan davranışları bilimi) başvuruyor. Bu araştırmalar sırasında Harry Harlow'un ünlü maymun deneyiyle karşılaşılıyor. Stanford Üniversitesi'nde doktorasını tamamlayan Harry Harlow, 1930'da Wisconsin Üniversitesi'nde maymunlar (rhesus macaques) üzerinde araştırmalara başlıyor. Harlow ve ekibi annesinden ayrı büyüyen maymunların, annesiyle büyüyenlerden psikolojik olarak çok daha farklı olduğunu gözlemliyor. Annesiyle bağ kuramayan bu maymunlar tuhaf davranışlar sergiliyor. İzole yaşıyor ve sosyal becerileri de gelişmemiş oluyor. Yine o dönemde davranışsal ekol, bebek ile anne arasında bağı kuran eylemin emzirme olduğunu savunuyor. “Bebek anneye emzirme aracılığıyla bağlanıyor çünkü bebek sütle ödüllendiriliyor” diyor. Ama Harlow, bu tezin doğru olmadığını öne sürüyor, yeni bir tez ortaya atıyor. Tezini ispatlamak için de bir deney yapıyor.

Harlow, yavru maymunları bir kafese koyuyor ve onlar için kafesin içine, telden yapılmış iki tane yapay anne maymun maketi bırakıyor. (Şekil 1)⁵

Şekil 1: Harlow'un maymun deneyine konu olan telden yapılmış anne maketleri.

Harlow bu maketlerden birini sıcaklık hissi vermesi için kumaşla kaplıyor, diğerini ise kaplamıyor. Kumaş kaplanmış maket anneye içinde süt dolu biberon koyuyor, kumaş kaplı olan maket anneye ise koymuyor. Acaba yavru maymunlar hangi maket anneye daha çok vakit geçirecek? Annenin süt vermesi mi daha önemli yoksa fiziksel temasta sıcaklık ve yakınlık hissi vermesi mi?

Araştırma sonucunda Harlow, öngörüsünde haklı çıkıyor. Yavru maymunlar sadece beslenmek istediklerinde süt veren anneye gidiyor ama zamanlarının çoğunu kumaş kaplı anneye geçiriyorlar. Kumaş kaplı anneye sarılıyorlar; kumaşın verdiği o yakınlık ve sıcaklık hissini yaşamak istiyorlar. (Bu arada Yale Üniversitesi'nde yapılan bir araştırmaya göre, kendini yalnız hisseden insanlar, insan sıcaklığını ala-

madığını düşündüğünden sıcak suyun sıcaklığını hissetmek için duşta daha çok vakit geçiriyor.⁶) Buradan yola çıkarak Harlow, bebek ile anne arasındaki güçlü bağın sebebinin sadece bebeğin beslenmesi değil, bu beslenme sırasında gerçekleşen fiziksel temas olduğunu da söylüyor. (Bu arada Harlow, baba ile çocuk arasındaki temasın da önemli olduğunu söyler.) Görüldüğü üzere, çocuğun beslenmesi fiziksel olarak yaşamda kalması için önemli ama psikolojik olarak var olabilmesi için bağlanması daha da önemli. Bu arada Harlow bu çalışmalarına “sevgi çalışmaları” adını veriyor.⁷ Çünkü aslında çocuk fiziksel değil, duygusal olarak doyurulduğunda sevildiğini hissediyor.

Harlow’un bu tür araştırmalarını derinlemesine inceleyen Bowlby, “Bağlanma Teorisi”ni ortaya atıyor. Çocukların ailelerinden ayrılması, onların yaşamla kurduğu ilişkiyi olumsuz etkiler. Aslında çocuklarda sorun yaratan tam olarak fiziksel ayrılık değil, fiziksel ayrılıkla gelen duygusal uzaklaşmadır. Bowlby şunu da gözlemliyor: Bir çocuk fiziksel olarak ailesiyle beraber olsa bile duygusal olarak uzaksa, bu da onu olumsuz etkiliyor. O zaman bir ailenin yapması gereken, çocuğuyla güvenli bağ kurmaktır. Bağlanma Teorisi’ne göre, bir ailenin çocuğu için yapabileceği en önemli şey budur. Şimdi karşımıza kritik bir soru çıkıyor: Güvenli bağlanma nasıl sağlanır? Bu soruyu yanıtlamadan önce güvenli bağlanma nedir, kısaca değinelim.

19

Güvenli bağlanma

Bu, aslında tek başına bir kitabın konusu ama kısaca güvenli bağlanmaktan bahsetmek önemli. Güvenli bağlanmayı teorik olarak anlatmanın birkaç yolu var ama ben aşağıdaki şekilde anlatmayı çok basit ve anlaşılır buluyorum.

Bebek doğduktan sonra, anne çocuğun fiziksel ihtiyacını ve bakımını sağlıyor. Böylece bebek hayatta kalıyor ama bağ-

lanmayı sağlayan mekanizma, annenin ve daha sonra babanın çocuğun duygusal ihtiyaçlarına “tutarlı” Şekilde karŐılık vermesi. Aile ocuğun duygusal ihtiyaçlarını karŐılamazsa kaçıngan bağlanma, tutarlı karŐılırsa güvenli bağlanma, karŐılırsa ama “tutarsız” olursa kaygılı bağlanma ortaya çıkıyor.

Kaçıngan bağlanmada, aile çocuğun duygusal ihtiyaçlarına karŐılık vermiyor. Bu durumda bir süre sonra ocuk duygularını ifade etmeyi bırakıyor çünkü duygularının önemsiz olduğunu düŐünüyor. Bu düŐünceyle de duygularını bastırmaya başlıyor, hatta duygularını yaŐamayı bırakıyor. Bu tür insanlar daha çok mantıksal veya ruhsal (spiritüel) dünyada yaŐamayı tercih ediyorlar. Duyguları ifade etmenin zayıflık olduğunu düŐünüyorlar. İliŐkilerine genellikle duygusal yatırım da yapmıyorlar. Duygusal yatırım yapmadıkları için, çocukluklarına dair hafızaları da zayıf oluyor. (Duygular hafızaların çimentosudur.) st seviyede üzüntü veya mutluluk yaŐamıyorlar. Hayatlarını daha çok utanç ve gurur duyguları yönetiyor. Bu insanların hayatını yöneten cümle Őu oluyor: “Asla reddedilme.” çünkü anne ve baba iyi niyetli de olsa, ocuk aileden duygularına karŐılık bulamayınca reddedildiğini düŐünüyor. Peki, aile çocuğun duygularına “tutarlı” karŐılık veriyorsa ne oluyor? O zaman güvenli bağlanıyor. Yani sevgiye inanıyor, güven hissiyle büyüyor, insanlara güveniyor, dünyanın sevgi dolu bir yer olduğunu düŐünüyor.

20

Peki, aile çocuğun duygularına karŐılık veriyor ama bunu “tutarsız” yapıyorsa, ne oluyor? O zaman da “kaygılı bağlanma” ortaya çıkıyor. Bu ocuklar da sevginin ne zaman geleceğinden emin olamadıkları için (nk aile tutarsız), kaygılı büyüyorlar. Kaygılı yetiŐen insanların en büyük korkusu “terk edilmek” oluyor. Onun için bu insanlar genelde iliŐkilerinde çok verici oluyor, sevildiğini duymaya, karşı tarafla kimliğini birleŐtirmeye ihtiyaç duyuyor ve çoğu zaman karşı tarafı test ediyor. Peki bunları neden yapıyor? Karşı taraf onu terk etmesin diye. Kısacası, aile çocuğun duygusal ihtiyaçlarını karŐıla-

mazsa çocuk kaçınan, tutarsız karşılarsa çocuk kaygılı, tutarlı karşılarsa çocuk güvenli oluyor. Güvenli bağlanmanın temelinde de güçlü ilişkiler var.

Dr. Wolf, Roseto kasabasının sırrının da tam olarak bu olduğunu keşfediyor; yani güçlü ilişkiler. Roseto'da üç jenerasyon aynı evde yaşıyor. Yemekler beraber yeniyor. Herkes birbirini tanıyor ve gün içinde insanlar birbirleriyle sohbet ediyor. Tüm kasaba adeta tek bir aile gibi yaşıyor; yaşlılar inanılmaz saygı görüyor, herkes birbirine her konuda destek oluyor. Gladwell, bu durumu şöyle özetliyor: "Güney İtalya'nın kültürünü Doğu Pennsylvania dağlarına nakleden Rosetolular kendilerini modern dünyanın baskılarından soyutlayan güçlü, koruyucu bir sosyal yapı oluşturmuş."

Düşünün, bir insanın sağlıklı ve mutlu yaşamasında en büyük etken, ilişkiler. 70 yıl süren ünlü Harvard araştırmasını hatırlayın.⁸ O araştırma da aynı sonucu gösteriyor: Mutlu insanları mutsuz insanlardan ayıran en önemli etken, güçlü ilişkiler. Bu arada araştırmanın başka bir bulgusu da çok önemli. Çocuklukta annesiyle sıcak ve güçlü ilişkisi olanlar hem daha mutlu hem de daha başarılı.

Güvenli bağlanma sadece ruh sağlığımızı değil, beden sağlığımızı da doğrudan etkiliyor.⁹ Sosyal bağlar ve bu bağların kalitesi de aynı şekilde sağlığımızı ve iyileşme süreçlerimizi doğrudan etkiliyor. Zayıf veya yüzeysel sosyal bağlar; dolaşım, bağışıklık ve endokrin sistemlerinin fonksiyonlarını olumsuz etkiliyor.¹⁰ Ayrıca, yalnız kişilerin, psikolojilerini toparlama ve koruma konusunda daha etkisiz oldukları, yaralarının daha yavaş iyileştiği ve uyku kalitelerinin kötü olduğu görülüyor.¹¹ Sevdiklerimizle kurduğumuz güçlü sosyal bağların pek çok faydası var; örneğin gribe yakalansak dahi duygusal olarak destekleyici bu ilişkiler sayesinde iyileşme süreci çok daha kolay hale geliyor.¹² Dünyanın en iyi iki bilim dergisinden biri kabul edilen *Science*'ta yayımlanan bir meta analize göre sosyal ilişkileri zayıf kişiler yaşlılarına göre çok daha erken ölüyor.¹³

SORULARLA BÜYÜYORUZ

Çocuğumuzun özgüvenli ve mutlu olması için ne yapmalıyız? Onlarla güçlü bağ kurmalıyız. Peki bu bağı nasıl kuracağız? Öğütlerimizle mi? Onları şekillendirerek mi? Onlarla konuşarak mı? Hayır! Onları merak ederek, dinleyerek ve anlayarak. Peki bunu nasıl yapacağız? Sorular sorarak. Ama nasıl sorular? Kontrol eden mi, keşfeden mi? Uzaklaştıran mı, yakınlaştıran mı? Zayıflatan mı, güçlendiren mi?

Bu kitapta çocuklarımıza doğru soru sormayı öğreneceğiz. Yani keşfeden, derinleştiren, yakınlık kuran güçlü sorular. Unutmayalım her güzel sohbet iyi bir soruyla başlar. Her derin sohbet de çocuğumuzu bize daha da yakınlaştırır.

Gelin güçlü soruları birlikte keşfedelim.

Bu kitapta keşfe çıkacağımız bazı sorular:

- Çocuklarımıza nasıl sorular sormalyız?
- Sorularımız, çocuğumuzun mutluluğunu nasıl etkiler?
- Hangi sorular bizi birleştirir, hangi sorular ayrıştırır?
- Çocuğumuza sorduğumuz sorular onun kişiliğini ve geleceğini nasıl etkiler?
- Meraklı olmak neden önemlidir? Meraklı olmayı öğrenebilir miyiz?
- Kimi daha çok severiz? Daha çok konuşanı mı, daha çok dinleyeni mi?
- Neden bazı insanlar soru sormaktan ve sohbet etmekten kaçınır?
- Dinlemek neden önemlidir? Karşımızdakini nasıl dinlemeliyiz?
- Şekillendiren ve keşfeden aile arasında nasıl farklar vardır?

DR. ÖZGÜR BOLAT

Eğitim Bilimci

Sorularla Büyüyoruz kitabındaki bilgileri kolayca uygulamanızı sağlayacak Sohbet Kartları'nda 365 soru var. Bu kartlar sayesinde çocuklarınızla keyifli ve nitelikli sohbet edip ilişkinizi daha da güçlendirebilirsiniz.

- 📌 www.facebook.com/bolatozgur
📷 www.instagram.com/dr.ozgurbolat
🐦 www.twitter.com/ozgurbolat

www.beniodulecezealandirma.com
www.ozgurbolat.com.tr

İkinci edisyon
KDV'li
satış fiyatı

₺ 39,50

ISBN 978-625-8036-55-8

**Doğan
Kitap**